

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA
ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

č. : OU-ZA-OSZP2-2026/002923-189

Žilina, 12.08.2026

„PROGRAM NA ZLEPŠENIE KVALITY OVZDUŠIA ZÓNA ŽILINSKÝ KRAJ“

Z Á V E R E Č N É S T A N O V I S K O

vydané Okresným úradom Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej vodnej správy a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „OU ZA“), ako príslušným orgánom podľa § 53 písm. b) v zmysle § 14 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) v spojení s § 4 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vykonaného podľa ustanovení zákona.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie

2. Identifikačné číslo

00 151 866

3. Adresa sídla

Vysokoškolákov 8556/33B, 010 02 Žilina

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Andrej Vidra
Okresný úrad Žilina
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Vysokoškolákov 8556/33B

tel.: 041/733 5670

e-mail: andrej.vidra@minv.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

„Program na zlepšenie kvality ovzdušia - Zóna Žilinský kraj“ (ďalej aj PZKO, Stratégia).

2. Charakter

Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj (ďalej aj „PZKO“) je strategický dokument vypracovaný podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia, ktorého cieľom je dosiahnuť a udržať dobrú kvalitu ovzdušia na území zóny Žilinský kraj. Dokument vychádza z hodnotenia kvality ovzdušia, identifikácie hlavných zdrojov znečistenia a určenia rizikových oblastí, v ktorých dochádza k prekračovaniu limitných alebo cieľových hodnôt znečisťujúcich látok.

PZKO predstavuje strategický rámec na znižovanie emisií znečisťujúcich látok, najmä tuhých častíc PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrénu, prostredníctvom súboru prioritných, podporných a prierezových opatrení. Opatrenia sú zamerané predovšetkým na znižovanie emisií z lokálnych kúrenísk, cestnej dopravy, priemyselných zdrojov, obmedzovanie sekundárnej prašnosti, zvyšovanie energetickej efektívnosti budov a podporu udržateľnej mobility.

Strategický dokument zároveň určuje mechanizmy implementácie, monitorovania a pravidelného vyhodnocovania prijatých opatrení, pričom jeho cieľom je dlhodobé zlepšenie kvality ovzdušia, ochrana zdravia obyvateľstva a vytvorenie podmienok na plnenie požiadaviek právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia.

3. Hlavné ciele

Hlavné ciele Programu na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj (ďalej len „PZKO“) vychádzajú zo zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia, podľa ktorého je cieľom ochrany ovzdušia dosiahnuť a udržať takú kvalitu ovzdušia, ktorá nemá výrazne negatívny vplyv na zdravie ľudí, životné prostredie a ekosystémy.

Z hľadiska kvality ovzdušia je cieľom strategického dokumentu:

- udržať dobrú kvalitu ovzdušia v oblastiach, kde je už dosiahnutá,
- zlepšiť kvalitu ovzdušia v oblastiach, kde dochádza k prekračovaniu limitných alebo cieľových hodnôt znečisťujúcich látok.

PZKO je zameraný predovšetkým na oblasti riadenia kvality ovzdušia a ďalšie územia, v ktorých je potrebné prijať opatrenia na zníženie koncentrácií znečisťujúcich látok a na ochranu zdravia obyvateľstva. Zároveň rešpektuje požiadavky ochrany území s osobitným environmentálnym významom, najmä národných parkov, prírodných parkov, chránených krajinných oblastí, kúpeľných miest, prírodných rezervácií a národných prírodných rezervácií.

Na dosiahnutie uvedených cieľov PZKO navrhuje súbor prioritných, podporných a prierezových opatrení zameraných najmä na znižovanie emisií z lokálnych kúrenísk, cestnej dopravy, priemyselných zdrojov a sekundárnej prašnosti, podporu energetickej efektívnosti a využívania nízkoemisných technológií. Realizáciou navrhovaných opatrení sa vytvárajú podmienky na

dlhodobé zlepšovanie kvality ovzdušia, ochranu zdravia obyvateľstva a plnenie požiadaviek právnych predpisov v oblasti ochrany ovzdušia.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Strategický dokument „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ (ďalej PZKO)“ je spracovaný v logickej štruktúre od analytického zhodnotenia súčasného stavu kvality ovzdušia až po návrh opatrení na jeho zlepšenie. Dokument obsahuje základné údaje o zodpovedných orgánoch a riešenom území, charakteristiku zóny vrátane monitorovania kvality ovzdušia, analýzu znečistenia ovzdušia, identifikáciu hlavných zdrojov emisií a hodnotenie vývoja kvality ovzdušia na základe monitorovania a modelovania.

Súčasťou dokumentu je analýza situácie zameraná na identifikáciu podielu jednotlivých zdrojov znečistenia a návrh potenciálnych opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia. Dokument zároveň hodnotí doteraz realizované opatrenia a ich účinnosť a navrhuje súbor aktuálnych prioritných, podporných a prierezových opatrení vrátane určenia zodpovedných subjektov, časového harmonogramu realizácie, indikátorov plnenia a predpokladaného vývoja kvality ovzdušia. Záverečné časti strategického dokumentu obsahujú návrh dlhodobých opatrení, zoznam použitej literatúry a prílohy.

Strategický dokument je spracovaný prehľadne a systematicky. Jeho štruktúra umožňuje nadviazať na analytické zhodnotenie stavu kvality ovzdušia návrhom konkrétnych opatrení smerujúcich k znižovaniu emisií znečisťujúcich látok, ochrane zdravia obyvateľstva a dlhodobému zlepšovaniu kvality ovzdušia v zóne Žilinský kraj.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

PZKO nadväzuje na predchádzajúce programy na zlepšenie kvality ovzdušia vypracované pre územia Slovenskej republiky a je spracovaný v súlade s relevantnými strategickými a koncepcnými dokumentmi na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni. PZKO zohľadňuje existujúce strategické rámce a rozvojové dokumenty, ktorých ciele a opatrenia majú priamy alebo nepriamy vzťah k ochrane ovzdušia, znižovaniu emisií a ochrane zdravia obyvateľstva.

Na regionálnej úrovni PZKO nadväzuje najmä na predchádzajúce programy a koncepcie riešiace kvalitu ovzdušia a súvisiace environmentálne problémy, ako aj na strategické dokumenty Žilinského samosprávneho kraja a miest a obcí nachádzajúcich sa v jeho územnej pôsobnosti.

Súvisiace strategické dokumenty na európskej a národnej úrovni:

- Európska zelená dohoda
- Akčný plán EÚ: „Dosahovanie nulového znečistenia ovzdušia, vody a pôdy“
- REPowerEU
- Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V.

- Integrovaný národný energetický a klimatický plán Slovenskej republiky na roky 2021 – 2030
- Strategický plán rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2030
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike
- Národný program znižovania emisií
- Stratégia na zlepšenie kvality ovzdušia

Súvisiace strategické dokumenty na regionálnej úrovni:

- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+
- Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja v znení všetkých schválených zmien a doplnkov
- Stratégia udržateľného rozvoja dopravy a mobility Žilinského samosprávneho kraja
- Plán dopravnej obslužnosti Žilinského samosprávneho kraja

Súvisiace strategické dokumenty na miestnej úrovni:

- Programy hospodárskeho a sociálneho rozvoja miest a obcí v Žilinskom kraji
- Nízkouhlíkové stratégie miest a obcí
- Plány udržateľnej mobility miest
- Koncepčné dokumenty miest a obcí v oblasti energetiky, dopravy a ochrany ovzdušia

PZKO je s uvedenými dokumentmi v súlade najmä v oblasti cieľov zameraných na znižovanie emisií znečisťujúcich látok, podporu udržateľnej mobility, zvyšovanie energetickej efektívnosti, prechod na nízkoemisné a obnoviteľné zdroje energie a ochranu zdravia obyvateľstva. Zároveň vytvára rámec pre koordináciu opatrení na regionálnej a miestnej úrovni tak, aby boli zabezpečené synergické účinky jednotlivých politík a stratégií.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) je Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj strategickým dokumentom s regionálnym dosahom. Postup posudzovania strategických dokumentov upravuje druhá časť zákona. Zákon zároveň transponuje požiadavky Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (SEA smernica).

Cieľom procesu strategického environmentálneho posudzovania je zabezpečiť, aby boli pri schvaľovaní strategického dokumentu zohľadnené jeho predpokladané vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ako aj stanoviská dotknutých orgánov, dotknutých miest a obcí, verejnosti.

Proces posudzovania sa začal vypracovaním Oznámenia o strategickom dokumente, ktoré bolo spracované v marci 2024. Obstarávateľ – Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie – doručil oznámenie podľa § 5 ods. 1 zákona príslušnému orgánu dňa 9. apríla 2024. Následne Okresný úrad Žilina zabezpečil jeho doručenie dotknutým orgánom, dotknutým obciam a jeho zverejnenie na príslušnom webovom sídle v súlade s ustanoveniami zákona. Súčasne boli dotknuté obce vyzvané na zverejnenie oznámenia na úradných tabuliach a verejnosti bola umožnená možnosť predkladať stanoviská v zákonom stanovenej lehote.

Príslušný orgán súčasne so zverejnením oznámenia strategického dokumentu oznámil dotknutým orgánom, dotknutým obciam a verejnosti, že svoje stanoviská môžu predkladať v lehote podľa § 6 ods. 6 zákona. Na Okresný úrad Žilina bolo doručených 62 stanovísk, z nich 29 bolo potvrdenie o zverejnení, 33 bolo zapracovaných v Prílohe č. 2 Správy o hodnotení s názvom *Vyhodnotenie stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente*. Súčasťou Správy o hodnotení je aj Príloha č. 1, ktorá obsahuje *Vyhodnotenie splnenia jednotlivých bodov rozsahu hodnotenia*.

Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj ako strategický dokument podľa § 3 písm. d) zákona o posudzovaní vplyvov podlieha povinnému posudzovaniu vplyvov podľa § 4 ods. 1 zákona.

Z tohto dôvodu bol určený rozsah hodnotenia, v rámci ktorého boli vyhodnotené všetky pripomienky dotknutých orgánov, dotknutých obcí a verejnosti doručené k oznámeniu o strategickom dokumente. Na základe ich vyhodnotenia Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, po prerokovaní s obstarávateľom určil rozsah hodnotenia strategického dokumentu podľa § 8 zákona.

Rozsah hodnotenia strategického dokumentu bol vydaný Okresným úradom Žilina, odborom starostlivosti o životné prostredie, dňa 5. júna 2024 pod č. OU-ZA-OSZP2-2024/030723-93/Gr a zverejnený na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR.

Verejnosť, dotknuté obce, samosprávne kraje, dotknuté orgány a ďalšie osoby mohli predložiť svoje pripomienky k rozsahu hodnotenia v lehote 10 dní od jeho zverejnenia. Splnenie jednotlivých bodov určeného rozsahu hodnotenia je vyhodnotené v Prílohe č. 1 Správy o hodnotení.

Správu o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ vypracovala spoločnosť ENEX consulting, s. r. o., Trenčín, prostredníctvom riešiteľov Ing. Jána Palaja a Ing. Michaely Haškovej, v marci 2026.

Vypracovanie Správy o hodnotení zahŕňalo v zmysle prílohy č. 4 zákona najmä:

- posúdenie súčasného stavu jednotlivých zložiek životného prostredia a ich pravdepodobného vývoja bez realizácie strategického dokumentu,
- posúdenie vzťahu strategického dokumentu k relevantným strategickým dokumentom na medzinárodnej, národnej a regionálnej úrovni,
- posúdenie predpokladaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia obyvateľstva,
- posúdenie kumulatívnych a synergických vplyvov,
- posúdenie možných cezhraničných vplyvov,
- návrh opatrení na prevenciu, elimináciu alebo zmiernenie nepriaznivých vplyvov,
- návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie.

V rámci jednotlivých tematických okruhov boli rozpracované aj špecifické požiadavky určeného rozsahu hodnotenia. Spôsob ich zohľadnenia je prehľadne spracovaný v texte Správy o hodnotení a v Prílohe č. 1 – Vyhodnotenie splnenia jednotlivých bodov rozsahu hodnotenia.

Výsledok posúdenia bol uvedený v Správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zverejnený na webovom sídle www.enviroportal.sk dňa 04.05.2026.

Stanoviská k Správe o hodnotení a k návrhu PZKO bolo možné predkladať do 21 dní od zverejnenia (do 25.05.2026). K Správe o hodnotení bolo zaslaných 15 stanovísk.

Verejné prerokovanie Správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a návrhu strategického dokumentu sa uskutočnilo dňa 27.05.2026 o 11:00 hodine

v kongresovej sále na Žilinskom samosprávnom kraji, Komenského 78 v Žiline. Priebeh verejného prerokovania je uvedený v zázname z verejného prerokovania.

Následne, príslušný orgán, OÚ ZA podľa § 13 ods. 4 určil spracovateľa odborného posudku listom č. OU-ZA-OSZP2-2026/002923-181 z 15.06.2026. Vypracovaním posudku bola poverená spoločnosť ENVICONSLT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina.

2. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu

Okresný úrad v sídle kraja Žilina, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 02 Žilina

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Vydanie PZKO zverejnením na svojom webovom sídle a na webovom portáli o životnom prostredí.

4. Vypracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ vypracovala spoločnosť ENEX consulting, s. r. o., Trenčín, prostredníctvom riešiteľov Ing. Jána Palaja a Ing. Michaely Haškovej, v marci 2026.

5. Posúdenie Správy o hodnotení strategického dokumentu

Spracovateľ posudku bol určený listom Okresného úradu v Žiline, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZA-OSZP2-2026/002923-181 z 15.06.2026, ktorý bol prevzatý dňa 16.06.2026.

Vypracovaním posudku bol poverený ENVICONSLT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb pod číslom 6/98 – OPV-PO z 12.10.1998.

Spracovateľ odborného posudku na základe posúdenia Správy o hodnotení, návrhu strategického dokumentu, doručených stanovísk dotknutých orgánov, dotknutých obcí a verejnosti, výsledkov verejného prerokovania a ďalších podkladov odporučil schválenie strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“. Zároveň odporučil pri jeho ďalšom schvaľovaní a implementácii zohľadniť vecné pripomienky uplatnené v procese posudzovania, najmä pripomienky Slovenského hydrometeorologického ústavu, a zabezpečiť dôslednú realizáciu navrhovaných opatrení zameraných na znížovanie emisií z lokálnych kúrenísk, dopravy, priemyselných zdrojov a sekundárnej prašnosti.

6. Stanoviská predložené k Správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Z celkového počtu 15 doručených stanovísk k Správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu bola prevažná väčšina stanovísk súhlasná alebo bez pripomienok. Vecné pripomienky obsahovalo stanovisko Slovenského hydrometeorologického ústavu (SHMÚ), ktoré smerovalo najmä k spresneniu niektorých odborných častí strategického dokumentu a bolo zohľadnené jeho dopracovaním. Dve stanoviská verejnosti vyjadrovali nesúhlas so strategickým dokumentom, pričom ich pripomienky sa týkali najmä podpory cyklistickej dopravy a rozsahu navrhovaných opatrení. Tieto pripomienky boli vyhodnotené v rámci

procesu posudzovania, pričom vzhľadom na charakter strategického dokumentu nevyvolali potrebu jeho zásadnej úpravy.

3.1.1 ORGÁNY ÚSTREDNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Sekcia majetku a infraštruktúry, Odbor správy nehnuteľného majetku štátu, Námestie generála Viesta 2, 832 47 Bratislava, list č. SEMal-EL13/2-11-3129/2026 zo dňa 15.05.2026

K Vami predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ Vám, ako organizačná zložka oprávnená vydávať záväzné stanoviská Ministerstva obrany Slovenskej republiky podľa § 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zasielame nasledovné stanovisko: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky k predloženému strategickému dokumentu nemá žiadne námietky ani pripomienky.

Vyhodnotenie:

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

Slovenský hydrometeorologický ústav, Jeséniová 17, P. O. BOX 15, 833 15 Bratislava 37, list č. 800-1252/2026/5811 zo dňa 21.05.2026

Listom č. OU-ZA-OSZP2-2026/002923-128 zo dňa 04.05.2026 ste nám zaslali žiadosť o stanovisko k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“. V prílohe listu Vám zasielame stanovisko k predmetnému dokumentu.

Pripomienky k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“

1. Na stranách 24 a 25 sa autori odvolávajú na neexistujúce obrázky.
2. Na strane 25 sú pri cieľovej hodnote benzo(a)pyrénu použité nesprávne jednotky.
3. V kapitole IX sa uvádza, že „*najsilnejší pozitívny efekt majú opatrenia zamerané na znížovanie emisií z lokálnych kúrenísk, dopravy a prašnosti, doplnené o výsadbu zelene. Medzi najúčinnnejšie patria výsadba zelene (S6), dopravné opatrenia (D1 – D4, D6, D9, D12) a opatrenia proti prašnosti (S2 – S5) spolu s priemyselnými zásahmi (P1, P2).*“

K uvedenému je potrebné uviesť, že z hľadiska priamej redukcie emisií PM₁₀, PM_{2,5} a NO_x majú preukázateľne vyššiu účinnosť dopravné opatrenia (D), priemyselné opatrenia (P) a opatrenia na zníženie emisií z lokálnych kúrenísk, ktoré eliminujú znečistenie priamo pri zdroji, než opatrenie S6 – *Výsadba líniovej a plošnej zelene na zachytávanie sekundárnej prašnosti.*

Vyhodnotenie:

Stanovisko obsahuje tri vecné pripomienky. Prvé dve pripomienky sa týkajú formálnych nedostatkov Správy o hodnotení (nesprávne odkazy na obrázky a nesprávne uvedené jednotky pri cieľovej hodnote benzo(a)pyrénu). Tretia pripomienka sa týka formulácie v strategickom dokumente, kde je potrebné spresniť poradie účinnosti jednotlivých opatrení z hľadiska znížovania emisií znečisťujúcich látok.

Keďže proces posudzovania strategického dokumentu sa nachádza v štádiu odborného posudku, Správa o hodnotení sa už spravidla neupravuje. Pripomienky sú však opodstatnené a odporúča sa ich zohľadniť pri finalizácii strategického dokumentu, najmä odstránením formálnych

nedostatkov a spresnením textu v kapitole IX tak, aby zodpovedal skutočnej účinnosti navrhovaných opatrení na znižovanie emisií.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava, list č. ÚVZSR/OHŽPaZ/8472/27138/2026 zo dňa 20.05.2026, zasiela záväzné stanovisko, v ktorom so Správou o hodnotení strategického dokumentu a návrhom strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ sa podľa § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. **s ú h l a s í**. Odôvodnenie je uvedené nižšie v texte :

Dňa 04.05.2026 bola na Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky doručená od Okresného úradu Žilina, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina správa o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ (ďalej len „PZKO ŽK“), obstarávateľa Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, úsek OO, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, podľa § 10 ods. 3 zákona č. 24/2006 Z. z.

PZKO ŽK predstavuje strategický dokument regionálneho významu v oblasti ochrany životného prostredia zameraný na ochranu ovzdušia a zlepšenie jeho kvality na území Žilinského samosprávneho kraja v súlade s požiadavkami zákona o ochrane ovzdušia.

Hlavným cieľom PZKO ŽK je dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia v zóne Žilinský kraj tak, aby sa navrhnutými opatreniami zabezpečilo zníženie koncentrácií znečisťujúcich látok pod limitné a cieľové hodnoty a dlhodobé udržanie priaznivého stavu kvality ovzdušia. Opatrenia sú prioritne smerované do oblastí s druhým a tretím rizikovým stupňom, pričom obce zaradené do rizikového stupňa 3 predstavujú oblasti riadenia kvality ovzdušia.

Na základe hodnotenia kvality ovzdušia vykonaného Slovenským hydrometeorologickým ústavom boli identifikované rizikové obce pre znečisťujúce látky PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrén. Ako hlavné zdroje znečistenia ovzdušia boli identifikované najmä lokálne kúreniská na tuhé palivá, cestná doprava, sekundárna prašnosť a v menšej miere priemyselná činnosť.

Znečistenie ovzdušia predstavuje významný faktor negatívne ovplyvňujúci zdravotný stav obyvateľstva, predovšetkým citlivých skupín populácie, ako sú deti, seniori, tehotné ženy a osoby s chronickými ochoreniami. Expozícia znečisťujúcim látkam sa podieľa najmä na vzniku respiračných, kardiovaskulárnych a nádorových ochorení. Strategický dokument preto sleduje aj ochranu zdravia obyvateľstva znižovaním expozície škodlivým látkam v ovzduší a znižovaním zdravotných a ekonomických dopadov znečisteného ovzdušia.

Navrhované opatrenia zahŕňajú prioritné, podporné a prierezové opatrenia. Medzi prioritné opatrenia patrí informovanie a osвета verejnosti v oblasti ochrany ovzdušia a kontrola dodržiavania správnych zásad vykurovania v zariadeniach na tuhé palivo.

Podporné opatrenia sú zamerané najmä na výmenu vysokoemisných spaľovacích zariadení za nízkoemisné alebo bezemisné zdroje vykurovania, znižovanie energetickej náročnosti budov, podporu centrálného zásobovania teplom a využívanie ekologických technológií.

Prierezové opatrenia sú orientované najmä na znižovanie emisií z dopravy, podporu verejnej dopravy, elektromobility, cyklistickej a pešej dopravy, budovanie obchvatov miest a obcí, elimináciu sekundárnej prašnosti, čistenie komunikácií, výsadbu zelene a zavádzanie administratívnych a evidenčných nástrojov v oblasti ochrany ovzdušia.

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje aj návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie obyvateľstva. Monitoring je zameraný najmä na sledovanie koncentrácií PM10, PM2,5, NO2, SO2, O3 a benzo(a)pyrénu, vyhodnocovanie emisného zaťaženia územia, sledovanie účinnosti prijatých opatrení a monitorovanie zdravotných ukazovateľov súvisiacich s kvalitou ovzdušia.

Realizáciou navrhovaných opatrení možno očakávať výrazne pozitívny vplyv na životné prostredie, pričom najväčšie prínosy sa prejavujú v oblasti kvality ovzdušia, ochrany zdravia obyvateľov a zmeny klímy. Navrhované opatrenia PZKO Žilinského kraja sú účinné, realistické a v súlade s cieľmi ochrany životného prostredia. Ich realizácia prispeje k zlepšeniu kvality ovzdušia, ochrane zdravia obyvateľov a posilneniu ekologickej stability územia. Súbor opatrení pokrýva všetky hlavné zdroje znečistenia – dopravu, priemysel, lokálne kúreniská aj sekundárnu prašnosť – a vytvára tak ucelený rámec na dlhodobé zlepšovanie kvality ovzdušia v území.

Po preštudovaní predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu PZKO ŽK v zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. nemá Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja zdravia obyvateľstva na úseku verejného zdravotníctva vecné pripomienky a správu o hodnotení akceptuje v uvedenom znení.

Pri realizácii konkrétnych opatrení prijatých v PZKO ŽK požadujeme rešpektovať platné právne predpisy upravujúce ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia.

Na základe vyššie uvedených skutočností a čiastkových stanovísk dotknutých regionálnych úradov verejného zdravotníctva sa vydáva toto záväzné stanovisko.

Vyhodnotenie:

Stanovisko Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky je súhlasné, bez vecných pripomienok. Potvrdzuje, že z hľadiska ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia je Správa o hodnotení strategického dokumentu akceptovateľná. Zároveň poukazuje na očakávané priaznivé vplyvy realizácie navrhovaných opatrení na kvalitu ovzdušia a zdravie obyvateľstva a upozorňuje na potrebu rešpektovania platných právnych predpisov v oblasti ochrany verejného zdravia pri realizácii jednotlivých opatrení.

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, Legionárska 5, 012 05 Žilina, list č. 2533/73/2020-19836/2026 zo dňa 25.05.2026

Dňa 04.05.2026 bol na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, odbor inšpekcie ochrany ovzdušia (ďalej aj ako „inšpekcia“) doručený Váš list vo veci Predloženie Správy o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“, ktorým nás žiadate o zaslanie stanoviska k tejto správe. Odbor inšpekcie ochrany ovzdušia tunajšieho inšpektorátu nemá pripomienky k obsahu predloženého dokumentu.

Vyhodnotenie :

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiline, Námestie požiarnikov 1, 010 01 Žilina, list č. KRHZ-ZA-OPP_2026/000335-002 zo dňa 11.05.2026

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiline k predloženému dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj - Správa o hodnotení strategického dokumentu“ z hľadiska ochrany pred požiarom nemá námietky.

Vyhodnotenie :

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

3.1.2 ORGÁNY MIESTNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY

Okresný úrad Dolný Kubín, odbor krízového riadenia, Námestie slobody 1, 026 01 Dolný Kubín, list. č. OU-DK-OKR-2026/005062-002 zo dňa 13.05.2026

Okresný úrad Dolný Kubín, odbor krízového riadenia ako dotknutý orgán podľa § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zasiela stanovisko k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“.

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ nemáme pripomienky.

Vyhodnotenie :

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor krízového riadenia, Štúrova 1793/119, 031 01 01 Liptovský Mikuláš, list č. OU-LM-OKR-2026/008654-002 zo dňa 06.05.2026

Dňa 04.05.2026 bola na odbor krízového riadenia Okresného úradu Liptovský Mikuláš od Okresného úradu Žilina, odboru starostlivosti o životné prostredie, predložená Správa o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ podľa § 9 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V zmysle § 12 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydáva nasledovné **stanovisko:**

k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ z hľadiska civilnej ochrany na účely vykonania činnosti podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Identifikačné údaje strategického dokumentu:

Názov: Správa o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“

Spracovateľ: ENEX consulting, s. r. o., Ľudovíta Stárka 28A, 911 05 Trenčín

Riešitelia: Ing. Ján Palaj, Ing. Michaela Hašková, marec 2026

Obstarávateľ: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie

Miesto navrhovanej činnosti: Žilinský samosprávny kraj

Po preštudovaní predloženej Správy o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ odbor krízového riadenia dospel k záveru, že z hľadiska predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa nepredpokladá vznik mimoriadnych udalostí ani ohrozenie záujmov civilnej ochrany obyvateľstva.

Vyhodnotenie :

Stanovisko je kladné bez pripomienok

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin, list č. OU-MT-OSZP-2026/012456-Ha zo dňa 15.05.2026

Dňa 04.05.2026 ste listom požiadali Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátnu správu ochrany ovzdušia, o stanovisko k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“.

Hlavným cieľom Programu na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj je dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia v zóne Žilinský kraj tak, aby sa navrhnutými opatreniami a ich aplikáciou zabezpečilo zníženie koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší pod limitné a cieľové hodnoty. Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia je potrebné predovšetkým smerovať do oblastí s druhým a tretím rizikovým stupňom, aby sa darilo dlhodobo dosahovať dobrú kvalitu ovzdušia. Metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 boli určené rizikové obce (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) s výsledným rizikovým stupňom (RS) 2 a 3, pre znečisťujúce látky PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrén. Rizikové oblasti boli určené na základe hodnotenia kvality ovzdušia, ktoré vykonal Slovenský hydrometeorologický Ústav v súlade s § 4 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia podľa § 1 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 2 ods. 3 a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 44 ods. 1 písm. l) bod 2 a § 25 ods. 2 písm. e) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva v uvedenej veci nasledovné stanovisko podľa § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

„K predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“, ktorú vypracovala spoločnosť ENEX consulting, s.r.o., ul. Ľudovíta Stárka 28A, 911 05 Trenčín, z pohľadu ochrany ovzdušia nemáme pripomienky.

Podľa § 25 ods. 1 zákona záväzným stanoviskom podľa tohto zákona je vyjadrenie, súhlas, stanovisko alebo iný právny úkon, ktorým sa uplatňujú požiadavky a záujmy ochrany ovzdušia v konaní, v ktorom má orgán ochrany postavenie dotknutého orgánu.

V zmysle § 25 ods. 3 zákona obsah záväzného stanoviska podľa § 25 ods. 2 písm. e) je pre správny orgán v konaní podľa osobitného predpisu záväzný.“

Vyhodnotenie:

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

Okresný úrad Martin, odbor krízového riadenia, Námestie S. H. Vajanského 1, 036 58 Martin, list č. OU-MT-OKR-2026/001314-004 zo dňa 22.05.2026

K predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu v zmysle § 12 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ z hľadiska civilnej ochrany nemáme pripomienky.

Vyhodnotenie:

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

Okresný úrad Námestovo, odbor krízového riadenia, Miestneho priemyslu 571, 029 01 Námestovo, list č. OU-NO-OKR-2026/012194 – 002 zo dňa 21.05.2026

K predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu v zmysle § 12 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ z hľadiska civilnej ochrany nemáme pripomienky.

Vyhodnotenie:

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

Okresný úrad Ružomberok, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie Andreja Hlinku 74, 034 01 Ružomberok, list č. OU-RK-OSZP-2026/007504-002 zo dňa 13.05.2026

Dňa 04.05.2026 bola na Okresný úrad Ružomberok, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy ochrany ovzdušia, predložená Správa o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“. Súčasťou doručenia bola aj žiadosť o doručenie písomného stanoviska dotknutého orgánu štátnej správy k Správe o hodnotení strategického dokumentu podľa § 12 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Ako dotknutý orgán podľa § 12 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podávame k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu nasledovné písomné stanovisko:

„Okresný úrad Ružomberok, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia, k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ nemá žiadne pripomienky.“

Vyhodnotenie:

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, SNP 514/122, 039 01 Turčianske Teplice, list č. OU-TR-OSZP-2026/000533-002 zo dňa 21.05.2026

Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek ochrany ovzdušia, obdržal dňa 06. mája 2026 žiadosť o vydanie stanoviska k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“.

Obsah strategického dokumentu:

Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj (ďalej len „PZKO“) je strategický dokument regionálneho významu v oblasti ochrany životného prostredia. Je zameraný na ochranu ovzdušia a zlepšenie jeho kvality na území Žilinského samosprávneho kraja v súlade s požiadavkami § 6 a § 9 zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane ovzdušia“).

Hlavné ciele strategického dokumentu:

Hlavným cieľom PZKO je dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia v zóne Žilinský kraj tak, aby sa navrhnutými opatreniami a ich aplikáciou zabezpečilo zníženie koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší pod limitné a cieľové hodnoty.

Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia je potrebné predovšetkým smerovať do oblastí s druhým a tretím rizikovým stupňom, aby sa dlhodobo darilo dosahovať dobrú kvalitu ovzdušia. Metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 boli určené rizikové obce (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) s výsledným rizikovým stupňom 2 a 3 pre znečisťujúce látky PM10, PM2,5 a benzo(a)pyrén. Rizikové oblasti boli určené na základe hodnotenia kvality ovzdušia, ktoré vykonal Slovenský hydrometeorologický ústav v súlade s § 4 zákona o ochrane ovzdušia.

Na základe uvedených skutočností Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia podľa § 44 ods. 1 písm. l) bod 2 zákona o ochrane ovzdušia a v súlade s § 25 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane ovzdušia, ako dotknutý orgán podľa § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, vydáva k predmetnému strategickému dokumentu nasledovné vyjadrenie:

Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia vydáva súhlasné stanovisko bez pripomienok k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“.

Vyhodnotenie:

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

Okresný úrad Žilina, odbor krízového riadenia, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, list č. OU-NO-OKR1-2026/052666 – 002 zo dňa 21.05.2026

K predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „**Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj**“, predloženej podľa § 12 ods. 1 zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nemáme z hľadiska civilnej ochrany žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie:

Stanovisko je kladné bez pripomienok.

3.1.3 VEREJNOSŤ

p. Igor Sádecký, Domaníža 417, 018 16 Domaníža, list zo dňa 27.05.2026

Dotknutá verejnosť vo svojom stanovisku nesúhlasí s opatrením **D10 – Podpora cyklistickej dopravy**, ako aj so spôsobom jeho vyhodnotenia v Správe o hodnotení strategického dokumentu. Podľa autora stanoviska sú prínosy budovania cyklistickej infraštruktúry na zlepšenie kvality ovzdušia hodnotené prevažne jednostranne, pričom nie sú dostatočne zohľadnené možné negatívne environmentálne dôsledky realizácie cyklotrás, najmä v extraviláne obcí a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.

Autor poukazuje na to, že výstavba cyklotrás je v mnohých prípadoch spojená s rozsiahlymi výrubmi stromov a pobrežných krovín, ktoré plnia významné ekologické, mikroklimatické, krajnotvorné a zdravotné funkcie. Zdôrazňuje, že odstránenie existujúcej zelene môže viesť k zníženiu schopnosti krajiny zachytávať prachové častice PM₁₀ a PM_{2,5}, zhoršeniu mikroklimatických pomerov, zvýšeniu hlukovej záťaže a oslabeniu ekologickej stability územia. Zároveň namieta, že náhradná výsadba realizovaná na iných lokalitách nemôže plnohodnotne nahradiť funkcie vzrastlých drevín odstránených v trase cyklotrás.

Stanovisko ďalej upozorňuje na možné negatívne vplyvy výstavby cyklistickej infraštruktúry na chránené územia a územia sústavy Natura 2000, najmä na územie SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu. Podľa autora stanoviska Správa o hodnotení dostatočne neposudzuje možné konflikty medzi podporou rozvoja cyklistickej dopravy a ochranou prírody, krajiny a biodiverzity.

Autor zároveň namieta, že v Správe o hodnotení nie sú primerane zohľadnené negatívne environmentálne dôsledky samotnej výstavby cyklotrás, pričom vyhodnotenie opatrenia D10 sa sústreďuje prevažne na jeho očakávané pozitívne účinky na kvalitu ovzdušia. Za nedostatočné považuje aj hodnotenie kumulatívnych vplyvov výrubov drevín, zmien krajinného rázu a zásahov do pobrežných porastov.

V závere stanoviska navrhuje vrátiť strategický dokument na dopracovanie, doplniť Správu o hodnotení o podrobnejšie posúdenie uvedených environmentálnych aspektov a pri navrhovaní opatrení zabezpečiť dôslednejšiu ochranu vodných tokov, pobrežných porastov, drevín a prírodne cenných území.

Vyhodnotenie:

Pripomienka poukazuje na možné negatívne environmentálne dôsledky výstavby konkrétnych cyklistických komunikácií, najmä na výruby drevín, zásahy do pobrežných porastov a možné vplyvy na chránené územia. Ide však o otázky, ktoré sa týkajú prípravy a povoľovania konkrétnych investičných zámerov, resp. ich posudzovania podľa osobitných právnych predpisov vrátane procesov EIA, povoľovania výrubov drevín a ochrany prírody a krajiny.

Predmetom posudzovaného strategického dokumentu nie je návrh ani posudzovanie konkrétnych cyklistických trás alebo ich technického riešenia. Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj je strategický dokument zameraný na návrh opatrení smerujúcich k znižovaniu emisií znečisťujúcich látok a zlepšeniu kvality ovzdušia. Podpora cyklistickej dopravy je v dokumente navrhovaná ako jedno z opatrení podporujúcich udržateľnú mobilitu a znižovanie emisií z cestnej dopravy, čo je z hľadiska ochrany ovzdušia všeobecne akceptovaný a dlhodobo uplatňovaný prístup.

Konkrétne umiestnenie cyklistických trás, ich technické riešenie, prípadné výruby drevín, zásahy do chránených území alebo kompenzačné opatrenia nie sú predmetom Programu na zlepšenie

kvality ovzdušia a budú posudzované v rámci prípravy jednotlivých stavieb podľa príslušných právnych predpisov.

Z uvedených dôvodov sa pripomienka nepovažuje za dôvod na prepracovanie strategického dokumentu.

p. Juraj Lipka, Smetanova 16, 036 08 Martin – Priekopa, list zo dňa 27.05. 2026

Stanovisko je obsahovo vo veľkej miere zhodné so stanoviskom Igora Sádeckého. Autor rovnako nesúhlasí s opatrením D10 – Podpora cyklistickej dopravy a so spôsobom jeho vyhodnotenia v Správe o hodnotení.

Opätovne poukazuje najmä na možné negatívne vplyvy výstavby cyklistickej infraštruktúry na krajinný ráz, pobrežné porasty, mikroklimu, biodiverzitu a kvalitu ovzdušia v dôsledku výrubov drevín. Namietá, že Správa o hodnotení podľa jeho názoru nedostatočne hodnotí negatívne environmentálne dôsledky realizácie konkrétnych cyklotrás.

Nad rámec predchádzajúceho stanoviska autor poukazuje na primerané hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 vypracované v roku 2025, podľa ktorého môže navrhovaný úsek Vážskej cyklotrasy Nezbudská Lúčka – Lipovec významne negatívne ovplyvniť územia SKUEV0665 Strečnianske meandre Váhu a SKCHVU013 Malá Fatra. Zároveň navrhuje, aby si príslušný orgán vyžiadal stanoviská orgánu ochrany prírody a krajiny a orgánu štátnej vodnej správy.

Vyhodnotenie: Vyhodnotenie je totožné s vyjadrením uvedeným pri stanovisku Igora Sádeckého, keďže obe stanoviská smerujú proti rovnakému opatreniu D10 a obsahovo sa vo väčšine pripomienok zhodujú.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo dňa 27.05.2026, na Žilinskom samosprávnom kraji. Prítomní podľa prezenčnej listiny.

Verejné prerokovanie prebiehalo nasledovne :

Zástupcovia obstarávateľa a príslušného orgánu otvorili verejné prerokovanie, privítali zúčastnených a oboznámili ich so Správou o hodnotení a návrhom strategického dokumentu. Spracovateľ Správy o hodnotení prezentoval hlavné ciele Programu na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj, charakteristiku riešeného územia, hlavné zdroje znečistenia ovzdušia, navrhované opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia a predpokladané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Hlavným bodom diskusie bola pripomienka zástupcu dotknutej verejnosti p. Igora Sádeckého, ktorá smerovala k opatreniu D.10 – Podpora cyklistickej dopravy. Pripomienka sa týkala najmä možných negatívnych vplyvov výstavby cyklistických trás na brehovú porasty, vodné toky a zeleň. Zástupcovia obstarávateľa vysvetlili, že PZKO je strategickým dokumentom, ktorý nerieši umiestnenie ani povoľovanie konkrétnych stavieb, pričom uvedené otázky budú predmetom prípravy a povoľovania jednotlivých investičných zámerov podľa osobitných právnych predpisov. Zástupca Žilinského samosprávneho kraja zároveň uviedol, že príprava jednotlivých úsekov Vážskej cyklotrasy prebieha v súlade s platnou legislatívou.

Prerokovanie bolo po oboznámení účastníkov s ďalším postupom procesu posudzovania ukončené. Záznam z verejného prerokovania zapísala Ing. Nemčoková.

Verejné prerokovanie prebehlo v súlade so zákonom. Diskusia bola zameraná predovšetkým na pripomienku dotknutej verejnosti týkajúcu sa opatrenia D.10 – Podpora cyklistickej dopravy. Pripomienka bola vecne prerokovaná a zo strany obstarávateľa bolo vysvetlené, že sa týka konkrétnych investičných zámerov, ktoré nie sú predmetom posudzovaného strategického dokumentu.

8. Konzultácie

Podľa § 63 zákona bolo možné v prípade potreby vykonať konzultácie počas celého procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na základe vopred dohodnutého termínu.

Miesto konania konzultácie: Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina.

Možnosť konzultácie nebola v procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu využitá.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Zisťovaniu kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie sa venovala kapitola IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia.

Táto kapitola bola spracovaná s prihliadnutím na špecifiká strategického dokumentu Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj, ktorého hlavným cieľom je zlepšenie kvality ovzdušia prostredníctvom systematických opatrení zameraných na znížovanie emisií znečisťujúcich látok zo sektora lokálneho vykurovania, dopravy, priemyslu, energetiky a sekundárnej prašnosti. Navrhované opatrenia sú orientované na dosiahnutie limitných a cieľových hodnôt kvality ovzdušia a na zníženie zdravotných rizík spojených so znečistením ovzdušia.

Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj vychádza z hodnotenia súčasného stavu kvality ovzdušia, analýzy hlavných zdrojov emisií a modelovania vývoja koncentrácií znečisťujúcich látok. Na základe týchto podkladov navrhuje súbor prioritných, podporných a prierezových opatrení, ktorých cieľom je dlhodobé zlepšenie kvality ovzdušia a ochrana zdravia obyvateľstva.

Implementáciou navrhovaných opatrení možno očakávať predovšetkým významné pozitívne priame aj nepriame vplyvy na kvalitu ovzdušia a zdravie obyvateľstva. Pozitívne účinky sa sekundárne prejavajú aj na ďalších zložkách životného prostredia, najmä na pôde, vodách, ekosystémoch a biodiverzite v dôsledku zníženia atmosférickej depozície znečisťujúcich látok.

Prípadné negatívne vplyvy súvisia najmä s realizáciou jednotlivých investičných opatrení vyplývajúcich z programu, majú prevažne lokálny a dočasný charakter a budú riešené v rámci povolených procesov jednotlivých projektov vrátane posudzovania ich vplyvov na životné prostredie podľa osobitných predpisov. Na strategickej úrovni sa nepredpokladajú významné negatívne vplyvy, ktoré by bránili schváleniu alebo realizácii strategického dokumentu.

Realizácia Programu na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj prispeje k znižovaniu koncentrácií tuhých znečisťujúcich látok PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrénu, čím vytvorí predpoklady na zníženie zdravotných rizík obyvateľstva, zlepšenie kvality života a plnenie cieľov ochrany ovzdušia ustanovených právnymi predpismi Slovenskej republiky a Európskej únie.

Na základe vykonaného hodnotenia možno konštatovať, že Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj predstavuje strategický dokument s výrazne prevažujúcimi pozitívnymi vplyvmi na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Jeho realizácia vytvára predpoklady na dlhodobé zlepšenie kvality ovzdušia, ochranu verejného zdravia a podporu udržateľného rozvoja územia Žilinského kraja.

Sumarizácia EV na jednotlivé zložky životného prostredia pre vybrané kritériá, ktoré charakterizujú hlavné princípy návrhu strategického dokumentu PZKO

Sumarizácia hodnotenia predpokladaných environmentálnych vplyvov (EV) vychádza z analýzy kvalitatívnych, kvantitatívnych a časových parametrov vplyvov navrhovaných opatrení PZKO. Očakávané vplyvy boli hodnotené z hľadiska formy pôsobenia (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické), časového hľadiska (krátkodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné), kvalitatívneho charakteru (pozitívne, negatívne, bez vplyvu) a intenzity vplyvu (zanedbateľný, málo významný, významný, veľmi významný).

Vzhľadom na zameranie dokumentu na neinvazívne, systémové a organizačné opatrenia orientované najmä na zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia sa predpokladajú najmä primárne a sekundárne pozitívne vplyvy. Tie sa najvýraznejšie prejavia v oblasti ovzdušia a zdravia obyvateľstva, čiastočne aj v oblasti klímy a sociálno-ekonomických parametrov.

Naopak, priame negatívne vplyvy sa neočakávajú, prípadne sú krátkodobé a nevýznamné, viažuce sa najmä na implementačnú fázu niektorých opatrení (napr. výmena vykurovacích zariadení, oprava ciest).

• priame pozitívne vplyvy:

- predpokladané zníženie koncentrácií tuhých znečisťujúcich látok (PM₁₀, PM_{2,5}) a benzo[a]pyrénu v ovzduší,
- zlepšenie kvality ovzdušia najmä v najviac zaťažených urbanizovaných a rezidenčných lokalitách,
- zníženie zdravotnej záťaže obyvateľstva, najmä vo vzťahu k dýchaciemu a kardiovaskulárnemu systému,
- zvýšenie efektivity údržby komunikácií a obmedzenie sekundárnej prašnosti v intravilánoch obcí a miest.

• sekundárne pozitívne vplyvy:

- potenciálne zníženie zdravotných rizík obyvateľstva, vrátane rizika respiračných a kardiovaskulárných ochorení a predčasnej úmrtnosti,
- nepriamy pozitívny vplyv na sociálno-ekonomickú situáciu obyvateľov v dôsledku zlepšenia zdravotného stavu a kvality života,
- zvýšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti v oblasti kvality ovzdušia a jeho vplyvov na zdravie,
- podpora environmentálne uvedomelého správania obyvateľov (napr. správne vykurovanie, používanie kvalitnejších palív, zmena dopravného správania),
- dlhodobý synergický efekt s ďalšími regionálnymi a národnými politikami (energetická efektívnosť, znižovanie emisií, udržateľná mobilita, dekarbonizácia a klimatická odolnosť).

PZKO ako strategický dokument prináša primárne pozitívne efekty na životné prostredie, najmä na kvalitu ovzdušia a zdravie obyvateľstva. Kumulatívne a synergické efekty v kombinácii s inými rozvojovými politikami vytvárajú predpoklady pre udržateľné zlepšenie environmentálneho zdravia v regióne. Negatívne vplyvy sa nepredpokladajú alebo sú hodnotené ako nevýznamné a dočasné.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Schválenie a následná realizácia strategického dokumentu Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj nepredpokladá významné negatívne vplyvy na chránené územia, chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, lokality sústavy Natura 2000, prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) ani na ďalšie prírodné hodnotné územia.

Navrhované opatrenia majú prevažne organizačný, systémový a technicko-prevádzkový charakter a sú zamerané predovšetkým na znižovanie emisií znečisťujúcich látok z existujúcich zdrojov. Ich realizácia nebude spravidla vyžadovať nové zásahy do chránených území ani do území európskeho významu. Naopak, zlepšenie kvality ovzdušia a zníženie atmosférickej depozície znečisťujúcich látok bude mať dlhodobu priaznivý vplyv aj na prírodné biotopy, ekosystémy a predmety ochrany území Natura 2000.

Prípadné investičné zámery vyplývajúce z implementácie jednotlivých opatrení strategického dokumentu budú pripravované a povoľované samostatne podľa osobitných právnych predpisov. V prípade, že ich charakter alebo lokalizácia budú vyžadovať posúdenie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. alebo posúdenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, budú tieto požiadavky uplatnené v príslušných povoľovacích konaniach.

Na základe vykonaného hodnotenia možno konštatovať, že realizácia strategického dokumentu nebude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu území sústavy Natura 2000 ani na predmet ich ochrany. Naopak, dlhodobé zlepšenie kvality ovzdušia môže nepriamo prispieť k zlepšeniu stavu prírodného prostredia aj v chránených územiach.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona, pri ktorom sa zväzil význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania Správy o hodnotení strategického dokumentu, výsledku verejného prerokovania pre Správu o hodnotení strategického dokumentu, doručených

stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

schválenie strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ v znení, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie a na základe ktorého bola vypracovaná Správa o hodnotení. Zároveň je potrebné zohľadniť opatrenia uvedené v kapitole VI.6 záverečného stanoviska a zapracovať ich do predmetného strategického dokumentu ešte pred jeho schválením. Uvažovať s nimi aj v najbližšej aktualizácii strategického dokumentu.

Ak budú konkrétne projekty predkladané v rámci tohto strategického dokumentu zaradené pre posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie podľa tretej časti zákona, resp. Smernici o biotopoch, musí byť environmentálne posudzovanie, resp. primerané hodnotenie vykonané ešte pred vydaním povolenia podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaný variant

Na schválenie sa **odporúča posudzovaný variant** tak ako bol predložený v Správe o hodnotení.

V Správe o hodnotení bolo preukázané, že posudzovaný variant vykazuje výrazne pozitívnejšie vplyvy oproti stavu, ak by sa strategický dokument nerealizoval.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Uvedené v časti VI.6.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 zákona na základe oznámenia, stanoveného rozsahu hodnotenia, konzultácií, Správy o hodnotení k strategickému dokumentu, verejného prerokovania k Správe o hodnotení a odborného posudku.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona, vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie a požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie.

Pri odporúčaní strategického dokumentu „Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“ sa brali do úvahy predovšetkým environmentálne, sociálne ale aj hospodárske vplyvy na celoštátnej, regionálnej i lokálnej úrovni.

Z výsledku environmentálneho posudzovania Stratégie vyplynulo, že strategický dokument vypracovaný v roku 2024 je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

V Správe o hodnotení boli špecifikované, popísané a hodnotené všetky významné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Správa o hodnotení ako aj odborný posudok odborne spôsobilej osoby preukázali potenciál pozitívnych vplyvov

strategického dokumentu na životné prostredie, ako aj schopnosť a možnosť eliminovať resp. minimalizovať potenciálne negatívne environmentálne vplyvy implementácie PZKO.

5. Návrh monitoringu

V zmysle zákona o posudzovaní vplyvov je obstarávateľ a rezortný orgán povinný zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne na tento účel použiť existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.

Monitorovanie environmentálnych vplyvov spočíva v:

- systematickom sledovaní a vyhodnocovaní vplyvov,
- vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v Správe o hodnotení strategického dokumentu so skutočným stavom.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu sa monitoring vplyvu na ostatné zložky životného prostredia nenavrhuje. Prípadné negatívne vplyvy budú riešené v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená Správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k Správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Strategický dokument sa odporúča na schválenie v znení, v ktorom bol predložený na posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Pri jeho implementácii a najbližšej aktualizácii sa odporúča zohľadniť nižšie uvedené opatrenia a odporúčania.

Environmentálne aspekty boli do strategického dokumentu začlenené už v procese jeho spracovania prostredníctvom hodnotenia súčasného stavu kvality ovzdušia, identifikácie hlavných zdrojov emisií a návrhu opatrení zameraných na znižovanie znečistenia ovzdušia. Správa o hodnotení preukázala, že realizáciou strategického dokumentu sa na strategickej úrovni nepredpokladajú významné negatívne vplyvy na životné prostredie ani zdravie obyvateľstva. Naopak, prevažujú významné pozitívne vplyvy, najmä vo vzťahu ku kvalite ovzdušia a ochrane zdravia obyvateľstva.

V procese posudzovania boli zohľadnené stanoviská dotknutých orgánov, dotknutých obcí a verejnosti. Vecné pripomienky Slovenského hydrometeorologického ústavu boli zapracované do strategického dokumentu, najmä v oblasti spresnenia odborných podkladov a interpretácie výsledkov hodnotenia kvality ovzdušia. Pripomienky verejnosti boli vyhodnotené, pričom vzhľadom na strategický charakter dokumentu nevyvolali potrebu zásadnej úpravy navrhovaných opatrení. Výsledky verejného prerokovania boli zohľadnené pri vypracovaní odborného posudku.

V rámci procesu posudzovania boli hodnotené dva varianty – nulový variant a realizačný variant predstavovaný návrhom Programu na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj. Na základe výsledkov hodnotenia bol odporučený realizačný variant, ktorý vytvára predpoklady na zlepšenie kvality ovzdušia, zníženie emisií znečisťujúcich látok a ochranu zdravia obyvateľstva.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu PZKO pre zónu Žilinský kraj, ktorého hlavnou úlohou je znižovanie znečistenia ovzdušia a ochrana zdravia obyvateľstva, sa nepredpokladajú významné negatívne environmentálne vplyvy vyplývajúce z jeho realizácie na strategickej úrovni. Väčšina navrhovaných opatrení má priamy pozitívny vplyv na kvalitu ovzdušia a sekundárne pozitívne účinky na ostatné zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Napriek tomu sa odporúča pri implementácii a aktualizácii strategického dokumentu venovať zvýšenú pozornosť najmä týmto oblastiam:

- zabezpečeniu aktuálnych a kvalitných podkladov o stave ovzdušia prostredníctvom pravidelného využívania najnovších údajov SHMÚ vrátane modelovania znečistenia a vyhodnocovania trendov vývoja koncentrácií PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrénu,
- cielenejšiemu zameraniu opatrení v oblastiach s pretrvávajúcim prekračovaním limitných alebo cieľových hodnôt znečisťujúcich látok,
- zohľadňovaniu prírodných a cezhraničných príspevkov k znečisteniu ovzdušia pri interpretácii výsledkov monitorovania a modelovania,
- pravidelnému monitorovaniu plnenia opatrení prostredníctvom stanovených indikátorov a aktualizácii programu v zákonom ustanovených intervaloch,
- zlepšeniu spolupráce medzi orgánmi štátnej správy, samosprávami a odbornými organizáciami pri zabezpečovaní údajov a realizácii opatrení na znižovanie emisií.

Opatrenia navrhnuté v PZKO majú prevažne neinvestičný, organizačný, systémový a technicko-prevádzkový charakter a sú zamerané predovšetkým na znižovanie emisií z lokálnych kúrenísk, dopravy, priemyselných zdrojov a sekundárnej prašnosti. Potenciálne negatívne vplyvy sa môžu vyskytnúť najmä pri realizácii jednotlivých investičných zámerov vyplývajúcich zo strategického dokumentu. Tieto vplyvy budú mať prevažne lokálny a dočasný charakter a budú riešené v rámci povolovacích konaní jednotlivých projektov vrátane posudzovania ich vplyvov na životné prostredie podľa osobitných právnych predpisov.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov

V procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu sa do procesu zapojila dotknutá verejnosť predložením písomných stanovísk k Správe o hodnotení strategického dokumentu a účasťou na verejnom prerokovaní. Pripomienky verejnosti boli vyhodnotené v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a boli zohľadnené spôsobom zodpovedajúcim charakteru strategického dokumentu.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Žilina
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja

v súčinnosti s

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, hlavný hygienik SR

2. Potvrdenie správnosti údajov

Okresný úrad v Žiline
odbor starostlivosti o životné prostredie
Ing. Andrej Vidra
vedúci odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Žilina, dňa 12. 08. 2026